FLORENTIN SMARANDACHE

AFINITĂŢI

(traduceri din lirica universală)

Editura Dorul
Aarborg, Danemarca
1998

FLORENTIN SMARANDACHE

AFINITĂŢI

(traduceri din lirica universală)

1989-1995 (Turcia, SUA)

Fiilor mei Silviu şi Mihai

Editura Dorul
Aarborg, Danemarca
1998

Redactor de carte: Dan Romascanu

P O E M E   T R A D U S E   D I N   A L T E   L I M B I
Î N   R O M Â N E Ş T E

P r e f a ţ ă

Am tradus o parte din nevoie, şi alta din plăcere.

Din nevoie deoarece mă aflam într'un lagăr de refugiaţi politici in Turcia şi mi se lungiseră ochii după viza americana de emigrare, viză care se tot lăsa aşteptată până la disperare! Aproape doi ani de nerăbdări şi descumpăniri am înscris în memoria mea... Destui colegi, nerezistând, îşi luau lumea'n cap şi fugeau din lagăr haihui prin Europa, trecând clandestin frontierele în Grecia şi-apoi tăind-o spre inima continentului în Germania, Belgia, care pe unde nimerea, ba ascunşi prin tiruri cu marfă -- rupând prelata şi cusând-o la loc --, ba sufocaţi prin containere de vapoare. În lagărul din Italia au fost cazuri de sinucideri, omul cât era de om nu mai putea îndura tortura psihică la care fusesem supuşi. Nu ştiam **când** vom pleca, nici **unde**, şi nici măcar **dacă** vom putea vreodată!! Doi inşi înebuniseră, şi nu-i mai accepta nici o ţară...
[Acum, când scriu aceste rânduri, simt că mă descarc...]
Puţin le păsa funcţionarilor/birocraţilor ONU de situaţia noastră!

Şi-atunci eu m'am refugiat în lecturi, în traduceri, şi mai ales în scrierea unui jurnal (pentru care aveau să mă înjure mulţi pârliţi fiindcă descriam **realitatea nudă**, fără inflorituri),
schimbând astfel universul concentraţionar în care mă simţeam încarcerat.

Învăţam engleză cu un profesor bătrân turc, care venea de 2-3 ori pe săptămână în camp. Amestecaţi acolo toate naţiile, noi, "studenţii" soartei! Mă'mprietenisem cu polonezi, cu turci şi tătari, jucam şah c'un ceh... Şi-mi exersam (ne)cunoştinţele anglofone pe diverşe poezii ce-mi cădeau în mână.

Aşa s'a născut volumul de faţă.

Altora le-am tradus *de bucurie* ca-mi trimiteau cărţile lor, in special după ce ajunsesem in America, având audienţă lărgită, întrebându-mă cum să le mulţumesc... Şi mă miram de unde-mi aflaseră adresa? Probabil ca'n SUA informaţiile circulău cu viteza... (poemelor) luminii!

Pe câţiva i-am cunoscut personal:
Paul Courget, din Bordeaux, m'a găzduit la el în vara lui '92 când ma'ndreptam spre Bergerac unde fiică-sa Annie Délperier organiza un Festival de Poezie la care fusesem invitat. Paul, un bătrânel simpatic, edita revista "Annales de l'Académie des Lettres et des Arts de Périgord", iar Annie "La Toison d'Or" unde colaborasem şi

eu din lagăr.

Teresinka Pereira, din Belo Horizonte, m'a însoţit în turneul paradoxist din 1993 prin Brazilia. Cu puţină spaniolă, puţină franceză, puţină italiană, şi îndeosebi puţin mai multă română, plus dicţionarele de rigoare pe care mi le trimisese mama prin poştă, m'am putut înţelege în... portugheză! Sosit în oraşul ei natal, m'au întrebat rudele Teresinkăi ce aş vrea să văd? Păi, bineînţeles, un meci de fotbal tipic brazilian, între două echipe de club din primul eşalon. (Frumos spectacol, în forţă.)
Scriitoarea a tradus în portugheză versuri de-ale mele, şi-a publicat un amplu comentariu asupra activităţii-mi creatoare în "Revista de Divulgacão Cultural" a Universităţii din Blumenau, Santa Catarina, a simpaticului coordonator José Endoença Martins împreună cu Ornella Inês Pezzini, pe care-i întâlnisem.
Şi, tot în acest oraş, editorul Douglas M. Zunino avea să insereze prin revista sa "Interarte" poeme vizuale de-ale mele.
Teresinka cunoştea doi poeţi români: pe Eminescu şi... Ion Pachia Tatomirescu!

Maria do Carmo Gaspar de Oliveira m'a ospătat în apartamentul familiei sale din imens populatul Rio de Janeiro.
Aici l-am întâlnit pe Gilberto Mendonça Teles, profesor universitar de literatură în această metropolă, autor al unui studiu privind "Vanguardia Europea e Modernismo Brasileiro", 1992 (pe care mi l-a dăruit cu dedicaţie). Auzise, dintre criticii români, de Adrian Marino care publicase la Gallimard (probabil cu sprijinul lui Mircea Eliade).
Mi-a stârnit interes poemul scris de o femeie despre... homosexuali.
Sunt curios cum ar descrie un bărbat o Republică de Lesbiene?

Pierre Calderon, profesor de franceză in Turcia (mai înainte fusese în Iugoslavia, de unde se'ntorsese entuziasmat), iar soţia lui, artistă decoratoare modernă Colette Foëx Calderon, prin publicaţia "Istambul Accueil" făcea apel către francezii din oraş să ajute <un emigrant român care urmează să plece in America>. Mi-au dat bani.

Christina Fuchs-Arthur, nemţoaică înaltă, blondă, şi doamnă fină, căreia-i fusesem companion în Ankara pe vremea lagărului;
ţin minte că intr'o zi mi-a adus 100$ sa-mi tratez dinţii (îi spusesem că-mi puroia o măsea, dar înţepam punga apoi îmi clăteam gura cu apă sărată), plus o geantă de haine purtate, colectate de la cadrele didactice ale unui liceu american din capitala Turciei -- mod de într'ajutorare a noilor emigranţi.
Conversam în franceză, Christina predând această limbă ca profesoară, şi discutam literatură universală. Era o adevărată *lady/frau*. Îi plăcea muzica simfonică, şi avea un câine fioros pe care-l ţinea în apartament. Christina nu mai vroia să se'ntoarcă în America, spunând că viaţa-i sterilă, sperând să obţină în continuare job-uri prin Europa.
<Uite, mi-a zis odată, n'o să vezi tarabe de-ăstea dincolo de ocean.>
În afara obiectelor de artizanat, admira bijuteriile şi mă târa prin

toate dughenele cu aur sau argint.
Când i-am pus în variantă românească două-trei poezii, din cele pe care le ţinea în manuscris, mi-a zâmbit amar <E greu de tradus, nu-i aşa!?>, privindu-mă sceptic.

Victoria Rotolo Dolyniuc mi-a fost secretară când lucram ca inginer de software la Honeywell în Phoenix, Arizona. I-am arătat primele încercări de autotraducere, din volumele ce mai târziu se vor numi "Circles of Light" şi "Dark Snow", 1991-1993.

Cu alţii am corespondat. Scrisorile fiind pentru mine un *hobby*!

Michèle de Laplante (mi-a şi telefonat, dar nu'nţelegeam accentul ei quebechez, aşa ca-mi pronunţa în engleză, iar eu îi răspundeam în... franceză!).

Raymond Bettonville mi-a expediat o plachetă.

MARJAN, în foaia sa volantă "Le bouc des deux Sèvres", anunţa cu surle <Marjan în română>.

Jacqueline Delpy, directoarea revistei "Art et poésie de Touraine", de calitate grafică şi lirică, bien structurată, la care mă făcuse corespondent <american>, dar care mă pistona mereu cu plătirea abonamentului, motiv pentru care am şi abandonat legătura epistolară.

Helle Busacca la rându-i mi-a tradus în italiană toate <formulele pentru spirit>,
precum **Paul Georgelin**, un italian care traduce din... română în engleză eseul lui Titu Popescu "Estetica Paradoxismului".

Amerigo Iannacone, care mi-a tradus tot volumul de haikuri "Clopotul Tăcerii" din franceză în italiană şi esperanto.
El editează "Il Foglio Volante - La Flugfolio" în Ceppagna.

Key Kunihiro a scris un eseu în japoneză amestecată cu engleză despre paradoxism (nici că se putea o mai precisă caracterizare a imprecisului!). Adresa lui i-am transmis-o Dorei Moţoc (fiica dramaturgului şi omului de cultură vâlcean Doru Moţoc), care-au început să corespondeze în engleză.

Pradeep S. Rana a compus un eseu despre <nonpoeme>, si-mi scria că va face cunoscut paradoxismul în... Nepal, ţara sa.

Léopold Sédar Senghor (n. 1906) mi-a trimis o scrisoare din Franţa scuzându-se că are peste 80 de ani...

Dennis Kann a fost al treilea soţ al Teresinkăi. Poemele sale mi-au parvenit prin ea, sesizându-i afinităţi cu paradoxismul. După ce au divorţat (mi-a comunicat prin *e-mail* poeta) nu am mai auzit de el. În fapt a tipărit doar câteva poezioare prin reviste anoste, şi acestea datorită soţie-şi.

Rosemary Challoner Wilkinson locuia în California şi-am cunoscut-o prin intermediul Academiei de Poeţi din India, unde avea rolul de secretară.

Cu **Eileen Siriwardhana** din Sri Lanka am schimbat câteva misive. Mă, cum se scrie într'o insulă de la capătul lumii? gândeam. Îmbâcsit

de prea multă literatură şi influenţă occidentală, ca un raft prăfuit, căutam ineditul şi ineditul cu orice preţ în locurile cele mai nesperate.

Sailendra Narayan Tripathy mi-a expediat volume cu dedicaţii. Ce încântat s'a arătat când poeme de-ale sale au apărut în revista "Meridian" din Craiova, prin bunăvoinţa profesorului Marian Barbu. I-am expediat întreg numărul.

André Peragallo analog.

Claude LeRoy, drăguţul de el, mi-a publicat prima carte în Franţa, "Antichambres et anti-poésies, ou bizarreries", 1989, când încă mă bălăcăream în mocirla lagărului, volum de experimente paradoxiste cu desene geometrice stilizate, dar creat în perioada marocană (1982-4), şi păstrat în sertar.
Claude edita revista "Noréal", la care publicam frecvent, amăgindu-mă ca să mai treacă timpul...
Bunătatea lui se simţea din tonul frazelor aşternute către mine...

Pierre Günst-Horn: m'am trezit prin poştă cu un volum cu coperţi groase purtând semnătura lui. De unde auzise de mine?

Am intrat în relaţii cu ei prin intermediul revistelor, fie indiene precum "Kavita India", "Poesie India", "Poetry Time", "International Poets", "ppHOO", "Samvedana", "Fem-Lit", "By Word", "Inner Voice", ori japoneze "Poetry Nipon", "Blue Jacket", ori braziliene "Poietike", "Revista de Divulgacão Cultural", etc.

Pe alţii i-am <întâlnit> prin antologii internaţionale tipărite în India, Corea, ori SUA în care eram şi eu prezent.

Am tradus ce s'a nimerit. Criteriu-mi fiind: diversitate cât mai mare. În alte pagini n'am putut face mai mult decât adaptări (în special, unde era vorba de rimă şi ritm, situaţia se complica)...

Pentru exilaţi problema e, intr'adevăr, spinoasă fiindcă incearcă să aparţină la două sau mai multe culturi, dar sfârşesc prin a fi ignoraţi de toate!

Un evantai de 42 poeţi din 23 de ţări. Curios să văd cum se scrie şi în alte părţi ale globului, în locuri cât mai puţin cunoscute (ţări precum Benin, Gambia, Malaezia, Nepal, Sri Lanka), din culturi opuse (creştine, islamice, budiste), limbi diferite. Mereu în căutare de exotism.
Cu excepţia celor trei clasici: Octavian Goga, Tristan Tzara, şi Léopold Sédar Senghor (fost şi preşedinte al Republicii Senegaleze între 1960-80), ceilalţi sunt scriitori contemporani.

Poemele sunt aranjate in ordine alfabetică pe ţări, iar in cadrul aceleiaşi ţări în ordine alfabetică pe autori.

Iulie 1998

Florentin Smarandache
University of New Mexico
Gallup Campus, NM 87301, USA

JOY BEAUDETTE CRIPPS (Australia)

PESTE PODUL VARDARULUI - SKOPJE [1]

Structura romană
a celui mai frumos pod
care a rezistat unui cutremur -
în timp ce clădirile înalte cădeau precum copacii
- destul de tare să ţină greutatea
atâtor armate şi caravane spre vechiul oraş
care stă la intersecţia Europei.

Hotarele popoarelor Iugoslaviei
s'au schimbat, aşa-i războiul, sânge roşu
în marea luptă, pentru oamenii obişnuiţi
- dar bătrânii trăiesc şi dau curaj
iar istoria care s'a scris
nu poate fi schimbată doar de voinţa
celor de astăzi - care precum podul
şi arcul lui peste râul Vardar
în lumina aurită a apusului -
sunt bine înrădăcinate în pământ şi stâncă
pentru binele întregii Macedonii.

RAYMOND BETTONVILLE (Belgia)

I (VIOLENŢĂ ŞI DAVID) [2]

Raniţa e goală
Raniţa e prea mică
Raniţa e găurită. Mă aşez înăuntru
Orologiul îşi caută ochelarii
Pe care i-a pierdut ieri,
      în noaptea care-i vorbea englezeşte --
Orologiul îşi caută ochalarii
Până se stinge ca dimineaţa
Mă scol seara iar noaptea mă plimb
Pe o frânghie între două faleze
Pe care mi le impui tu când nu eşti
                                acolo.

RAYMOND BETTONVILLE

II (VIOLENŢĂ ŞI DAVID) [2]

Ţigara mea ţigara mea de foi
Te regăsesc mereu în norii de fum
Cănd cobor spre diavolul
Care m'aşteaptă să cinăm
Norii femeii îmi strâng de gât toanele
Focul se caţără pe turnurile muzicii
În mijloc tinere fete dansează se dezbracă
Pentru a fi cumpărate ca porumbiţele
Cu duzinele
Bărbaţi ursuzi gâdilă pisicile zburătoare la cer
Dedesubtul mării peştele râde'n cascade
Pasărea citeşte ziarul
Şi eu fumez

RAYMOND BETTONVILLE

III (VIOLENŢĂ ŞI DAVID) [2]

Ultimul pahar juca singur pe masă
Îl priveam în chiuveta de spălat vase care se clătina
Răul de mare mă irita
Crabii nu se mai vindeau
Digurile erau pustii ca mine
Fotoliile răsturnate îşi terminau tangoul
Suzeţele-si schimbaseră culoarea
Curcubeul meu se plimba pe ocean
Ţigara de foi era bună
Demult...
demult...

OVERNAC C. ANTOINE ADONH (Benin)

RITUALUL ÎMPĂRĂŢIEI PĂCII [1]

O rugăciune pentru pace renaşte
Rădăcinile amiros în TONI
Precum HARLEM cântând JAZZ
Cu diaspora neagră.

Oraşul pământului înalţă voci
preaiubiţilor fii aleşi
Aşteptând ecourile melancolice
Când dumnezeu şade afară pe lanţuri.

Comunităţile se zbat încleştate
Pentru pace după lovitura de schimb
Apusul coboară cu vulturul
Şi împărăţia pariază pe ritualuri.

ALCIDES BUSS (Brazilia)

HAIKU [3]

Interstelar
mi-arunc privirea în cer.
De unde mă cheamă?

MARIA DO CARMO GASPER DE OLIVEIRA (Brazilia)

REPUBLICA DE... HOMOSEXUALI [4]

Republica de homosexuali
constituia numai un oraş.
Bine trasat,
cu străzi foar-te fru-moa-se!
Planificat impecabil
de arhitecţi cu imaginaţie
infernală, îndrăzneaţă, fertilă.
Grozav ornamentat cu arbori
şi plin de gradini mi-nu-na-te,
idealizate de artişti.
Coaforii - cei mai pricepuţi!
Croitorii de lux!
Restaurante - de necrezut!
Galerii de pictură, biblioteci,
teatre, cu arta cea mai fină!
Aveau un Preşadinte al lor,
comandant suprem.
Infanterie, Marină, Aeronautică.
Spitale,
o reţea de maternităţi -
(se mai năştea căte-o broască uneori).
Parada modei, zilnic.
Foarte şic, foarte stilizat!
Atât de mare elocvenţă
nu s'a văzut niciodată.
De nedescris!
Fiindcă se înţelege
că oamenii de sensibilitate înaltă,
şi gust rafinat,
sunt ei: homosexualii!
Se pare că asta-i calea
de când Oscar Wilde
a impresionat o lume întreagă
cu "Balada Puşcăriaşului"!
Dar mai indicat ar fi
să nu confundăm lucrurile.
Între acuzare şi torturare
să nu exagerăm;
nici să-i aprobăm
ori aclamăm ca pe nişte eroi.
Eu n'o să-i critic vreodată!
Dar nici să-i aplaud nu pot!
În special fiindcă sunt femeie,

şi cu lipsa asta de bărbaţi...
Imaginaţi-vă că însuşi
Gilberto Freyre*
a susţinut afirmaţia
că homosexualii sunt
persoane cu simţuri deosebite.
Chestiunile n'au de-a face
una cu alta.
Totuşi, ca intrigă
şi mă lasă perplexă,
este felul cum
indivizi educaţi
şi manieraţi
se complăceau astfel, Dumnezeule!
iar aceasta din cauză că
Republica de homosexuali
după ce atinsese apogeul
a decăzut, a decedat, s'a terminat...
Simplu, fiindcă nu mergea!
Era împotriva naturii!
Şi împotriva ecologiei!
aidoma s'a întâmplat cu Republica Banana
de lesbiene!

* Sociolog şi scriitor brazilian (n.t.).

ELIZABETH RENNO (Brazilia)

PACE ÎN ROMÂNIA [5]

După ploaie
Zboară păsările
Cântând

Sub tunetul împuşcăturilor
Cad dictatorii
Umiliţi

Privirea copiilor
Mărturiseşte acţiunea oamenilor
Care se transformă în fiare

TERESINKA PEREIRA (Brazilia/SUA)

FIU GĂSIT [6]

Ai izvorât din pământ
ca Buna Vestire din cer,
un soare vesel în vânt,
o ploaie de sărutări,
dragoste în liniştea zâmbetelor,
dragoste, dragoste ritmul dulce al unui vis.
Fiule, descoperit
în timpul care pluteşte deasupra brizei,
îmbrăcat în suferinţa unei lumi întregi,
iubit de norocul unui destin
la fel de trecător ca vaporul
care dispare prin spaţiul de argint...
Fiule, eu te iubesc, şi în aceeaşi clipă
nu te cunosc,
deoarece mi-e teamă să sufăr
continentele nemăsurate ale destinului tău,
ale naşterii amare printre cerşetori
cu tentacule de câini de vânătoare,
tu despici timpul
tărâmurilor vertiginoase, viitorul,
acele drumuri orbitoare ale dragostei.
Fiule:
adăpost al respiratiei fermecate,
hai să trăim flămânzind aceste puţine zile,
aceste clipe de siguranţă
şi lumină generoasă,
dragostea mea pentru tine
atât de pură ca un zvon de pâine caldă.

TERESINKA PEREIRA

VACANŢĂ PLĂCUTĂ [7]

Mesage codificate cu drag
şi voci celebrând Crăciunul
au început deja în Louisville.

Privind spre Est şi Vest de la
fereastra mea, îmi imaginez
vapoare pe coasta cealaltă a ţării
uneori în Oceanul Atlantic,
uneori în Pacific:
vapoare încărcate de culori şi de noroc,
recepţii de gală.

Îmi imaginez toate acestea fiindcă este încă
noiembrie
şi aici la mijlocul
Pământului, primesc o felicitare de iarnă!
cu o pictură a unui misterios
vapor, şi urări pentru un
CRÂCIUN FERICIT!

Ridic vederea şi scriu
cu litere de aur pe
oceanul ei albastru:
Urările acceptate. VACANŢĂ PLÂCUTĂ!

TERESINKA PEREIRA

ROBERTO [8]

Nu ştiu unde eşti
dar mă gândesc mereu la tine

Îmi scald memoria
în lacrimi
şi aplec urechea la veştile despre
mitul acesta numit libertate
pentru visul tău
în spatele zăbrelelor
(ce reprezintă el: un tunel, foametea, bezna,
suspinele, sau?)

Acolo, în liniştea nopţii
eu semăn cuvântul
ca o amuletă sacră
şi plâng pentru alte
LIBERTĂŢI

TERESINKA PEREIRA

CHE GUEVARA [8]

Există oameni
care nu pier niciodată
din conştiinţa popoarelor,
vreau să spun mai exact
că uitarea moare
în timp ce numele rămâne.

CHE GUEVARA[*],
numele tău circulă prin toate locurile
în care rezistenţele se pregătesc,
şi se transformă în speranţă
la popoarele
unde în fiecare zi un camarad
se stinge în lupta
pentru libertate.

---

[*] Revoluţionar sud-american (n.t.).

TERESINKA PEREIRA

IMPRESII [8]

Te gândeşti mereu la lucruri eterne,
clipa este o floare coaptă
şi te înfurii pe timp...

Cauţi simplitatea, de parcă ar exista
o durere diferită pentru fiecare oră,
de parcă blândeţea ar fi un rău lin
devenind poezie în contact cu mâinile tale...

Ce ardoare febrilă, dragostea mea,
ce suferinţe ireale!
Cum să-ţi explic că nu există nici lună,
nici stele, nici toboşari, nici ţigani,
că oamenii sunt simple parole,
că poezia ne tulbură, şi că motorul
funcţionează, atunci să nu-ţi trezesc eu dorinţe?

TERESINKA PEREIRA

DOAR CUVINTE [8]

Acum ţâşnesc cuvintele,
Ca lacrimile,
Ca fântânile şi râurile,
Prin aripi telegrafice,
Cu timbre poştale înaripate,
Injectate în covorul viu al Timpului.

Acum, când nu pot să te revăd
Nici în oglinda dragostei,
Nici în pornirea dorinţelor tale,
Nici în tot ce însemnam eu
în inima ta,
Sătulă de aşteptare...

Acum, resimt între noi
distanţa,
În lumină vibrantă, conducându-mi visele,
Impulsie transcendentă, armonie
de univers,
Forţă îmbrăţişând tot orizontul,
Floare a zâmbetului, sărut de adio...

NOAH CHANG (China)

MONOLOGUL LUI VENUS FĂRĂ MÂINI [1]

Eu sunt Venus
Zeiţa frumuseţii tale
Îmi păstrez bine şi nud
Fiecare centimetru al corpului meu
Pentru tine şi progenitura ta
Să valorez, să admir ori să posed
Numai două braţe ce le-am avut cândva
Să îmbrăţişez dragostea mea atât de scumpă.
Au fost rupte deodată cu inima
Când dragostea sânilor mei s'a dus
Cât de frumoşi erau
În timp ce-i strângeam tare
Poţi să-ţi faci numai
O bănuială şi loc pentru imaginaţie.

LI ZHI (China)

NU CONTEAZĂ [1]

Undeva în cer
Este o nouă stea,
Nu contează cât de departe
Eu mă voi uita după ea.

Undeva în lume
Este un ocean mare,
Nu contează cât de lat este
Eu voi trece spre celălalt ţărm.

Undeva în interior
Este un munte imens,
Nu contează cât de înalt este
Voi urca până la vârf.

Nu contează cât de greu
Voi ignora dificultatea şi
Nu mă voi opri niciodată.

BYUNG-HWA CHO (Corea)

FRONTIERA FINALĂ [1]

Hai să ne despărţim fără a ne lua rămas bun;
Despărţirea e frontiera finală.

Această lungă călătorie a tăcerii
se pare că se apropie de ultima oprire.
Mă uit după bagaje
şi nu mai e nici unul.

Viaţa-i la fel.
Aşa arată trenul ăsta
Toţi au coborât
numai tu şi eu am rămas.

Banii contează pentru tine,
singurătatea şi evadarea pentru mine:
între noi nu există loc pentru altceva.

Reflectând
a fost o zi de dizgraţie teribilă
Eu stau pe marginea prăpastiei în prezent
cu o inimă nouă
privesc la cer, nori, copaci şi vânt

Şi ne despărţim fără a ne lua rămas bun
Viaţa-i la fel.
Despărţirea e frontiera finală.

ABDEL AZIZ SHARAF (Egipt)

HADITH*-UL EXILULUI [1]

Pământul e închisoare
Şi rai
Păzit de stelele strigătoare
Alunecă departe
Şi întră în împărăţia pasiunii.
Moartea e o creatură
Şi tu aparţii exilului
Secretul tău se răspândeşte afară
Şi începutul timpului tău
Vine dintr'un trandafir
Vei vizita istmele noastre
Pe urmă te vei sfârşi
Iar sufletul tău va rămâne perpetuum nedefinit.

---

*Colecţie din înţelepciunile profetului Mohammed.

GINETTE BONVALET (Franţa)

LINIŞTEA [8]

O auzim venind seara,
Nimeni nu ştie pe care drum.
Oare cu vântul uşor se traversează câmpia
Sau în sufletul nesigur
Pe care speranţa îl părăseşte?

În picioare, la pragul uşii,
Am spune că o bucurie flutură,
Ce aparţine nimănui
Şi-ţi vorbeşte în şoaptă aşa de încet
Încât şi liniştea se miră
Şi se îndepărtează profund în tine însuşi.

PIERRE CALDERON (Franţa)

TERASA MEA CU FRUNZE... [9]

lui Predrag Matvejevič

Predrag, geografia
În ciuda raţiunii noastre
Guvernează economia
Orelor şi anotimpurilor.

Terasa mea cu frunze
Ce se-acoperă în plină vară
Reflectă în alt spaţiu
Adânca mea uimire.

Aici, nici o toamnă galbenă!
Plecând, ce cuvânt adecvat.
Şi s'o spunem iar? În ce măsură
Mă desenezi cum voi fi!

Să vedem mai departe. Fără
Vreun ajutor omenesc, înspre Nord,
Peisajul purcede
La inventarea aurului.

PIERRE CALDERON

MOMENT DE NELINIŞTE... [9]

lui Michel Pinto da Silva

Prietene, totul reînvie,
Nimic nu zădărniceşte.
Fii sigur că'n podgorie
Un vin îmbătrâneşte.

Nici nerăbdarea
Nu apare evidentă!
Nici disperarea
S'o faci iminentă.

Ce este poezia?
Picătura unde viaţa
La marginea extremă
Echilibrează moartea.

PAUL COURGET (Franţa)

PARFUMUL ABSENŢEI [8]

Pe care note,'n ce culoare
Sau odor, Madamă,
Solfegiezi cuvinte vrăjitoare
Care'n mine nasc o gamă?

Poate, (ele n'au murit
Şi eu le'mbin alene),
Parfumuri delicioase sunt
Pe care fiinţa mea le cerne?

Absenţa ta-mi sporeşte, grea,
Liniştea cumplită,
În casa unde, pentru-a mă vedea,
Ai revenit, iubită,

Adeseori, o! bunăstare
Cu care să respir!
Căci, mai presus de-orice culoare,
Pe tine te admir!

Întreagă tu, de farmec fin
Şi corp frumos, ce sufletu-mi adoră,
Cu un surâs mai cristalin
Aprinzi o auroră!

Dar, pentru a'ndulci şi eu
Şederea ce mă schimbă,
La tine îmi exalt mereu
Prezenţa fictivă!

JACQUELINE DELPY (Franţa)

2000 [10]

Opriti-vă răsuflarea, adierea,
Opriţi-vă cursul, voi apelor,
Când trinitatea zerourilor
Lângă doi va fi bine aşezată!

Aproape de doi... Ce enormitate!
Vedeţi acest lucru incredibil:
Trei rotunduri, ouă cosmice care se depun
Îngreunate de puterea lor.

Lângă doi, cheia de ambivalenţă,
Aceşti trei germeni se vor alinia,
Vid sau speranţă, ciclu fără nume,
Dualism şi conflict, mişcare,

Doi: tu şi eu... plus trei zerouri:
Pragul celui de-al treilea mileniu;
Doi rivali şi trei nimicuri. Mister
În aurora noilor secole.

JACQUELINE DELPY

ARTĂ ŞI LUMINĂ [8]

Tu, cel care vezi cu ochii bogaţi,
Ce faci cu lumina,
O reţii prizonieră
Când aceasta aparţine zeilor?

Fiindcă tu eşti Dumnezeu dacă'ndrăzneşti
Pentru că razele ei te-au atins...
Îmbracă-te cu claritatea sa
Ce face să strălucească toate lucrurile.

Tu, cel care porţi soarele
Pe piscurile sufletului tău arzător,
Ştii ce dură este panta
Aşteptărilor spirituale.

Focul ei fără milă se mistuie
În craterele viitorului... .
Dar se purifică prin anulare
Şi frumuseţea salvează lumea!

PIERRE GÜNST-HORN (France)

HAIKU (I) [12]

Timpul când deschidem ochii.
Timpul văzând un arbore cum creşte.
Şi viaţa a trecut deja.
1990

HAIKU (II) [12]

Campionate:
  Odată câştigi.
Odată pierzi.
Ce importanţă are?

HAIKU (III) [12]

Schimbi ideile prin cuvinte.
Ai impresia că stăpâneşti universul.
     Ce triste dezamăgiri!

CLAUDE LEROY (Franţa)

SIMPLE CONFIDENŢE [13]

Toate păsările în martie
narcisele galbene în martie
cerul muiat în martie
şi sufletul meu în martie:
    muzică ploioasă
    bucurii violente
    ceaţă luminoasă

-O săgeată aurie străpungând cerul
 ca strălucirea unui asfinţit
 ne face să credem în lumină
 ca semn al speranţei!

-Îmi pare rău, deschide ochii
 Nu există în drumul de mătase
 deasupra focurilor ultimei toamne
 nimic, decât un avion cu reacţie...

CLAUDE LEROY

*** [14]

Toţi cu egoisme ascunse
Ascultăm grindina cum cade
Mintea ni-e plină de imagini
Unde lumea plânge mizeria

Aici foametea, mai departe războiul
Atâtea priviri, atâtea reproşuri
Soarele primăverilor născute-moarte
Şi trădarea promisiunilor

Noi contemplăm această lume care
Suferă în spaţiul eternităţii
Cu picioarele la căldura sufletului neridat
La adăpostul vântului tăios

Ah! Numai un respect ar fi suficient
Pentru ca imaginea să se prelungească
Cu ajutorul gestului şi-al inimii
Noi toţi am fi apostoli buni!

MARJAN (Franţa)

MOTIV [15]

A fost licenţiat la Circ...
El, căruia îi făcea o mare plăcere
să meargă în mâini...
Pe mâinile celor
care mergeau în mâini...

4-6-1978

MARJAN

DUPĂ NUMĂRUL SĂU [15]

După numărul său care sfida moartea
acrobatul şi-a tras câteva gloanţe
în plămâni...
Şi totuşi, în arenă, în seara aceea,
mai era aplaudat
şi de câte ori rechemat...
Dar el n'a putut să-şi ierte
plămânii fiindcă l-au fluierat...

25-1-1976

MARJAN

CIRC [15]

În fiecare seară,
cu piciorul proptit
în pulbere,
tatăl îl ridica de la pământ
cu un uşor zgomot metalic
pe fiul său răsfăţat, fiul său unic...
Săracul tată cu coastele rupte
de un tâlhar plătit!...
Fiul trăia pe spinarea tatălui!...

MARJAN

ÎNAINTE DE A SE SPÂNZURA... [15]

Fixează bine frânghia de grinda
principală
şi face un nod culant lăsând ocheţul
larg...
Trage un scaun apoi fluieră...

Prin cercul frânghiei, sare ultimul
său câine savant...

25-2-1976

MARJAN

MOARTEA UNUI ACROBAT [15]

Erau odată şase acrobaţi
care de la un circ la altul
înălţau o scară umană.
Susţinătorul de pe sol
era cel mai aplaudat...
Într-o zi,
ultimul partener
pierdut în spaţiu
sub capitel,
ultimul partener
sătul de-a fi pe veci al şaselea,
sătul de bravurile din Postul Paştelui,
îi cedară nervii
şi se aruncă de pe al cincilea...

31-5-1976

ANDRÉ PERAGALLO (Franţa)

DRUMURILE MĂRII [16]

Toate drumurile
coboară către mare.
De tălpile noastre se lipesc
grăunţe de nisip.

Ascultă
cântecul viorilor albastre.
Palmierii se culeg
iar păsările
îşi dau întâlnire de Paşti.

Ca o invitaţie,
marea aşezată lângă chei
n'aşteaptă decât ora plecării.

Marea este un călător,
un zbor de pescăruş cu strigăte de copil,
o amintire a lucrurilor văzute.

Astfel, a pleca este bine.
Cerul flutură o batistă albastră
şi marea ne priveşte cu ochii de anemone.

ANDRÉ PERAGALLO

POET NENĂSCUT ÎNCĂ [16]

O, poet necunoscut, poet care se naşte,
Mi-ar place să fiu acel care vorbeşte cu
vocea ta.
Să fiu cel care vorbeşte în mijlocul poemului.
Să fiu în rugăciunea ta, în oglinda ta
care arde.
Să fiu în faţa ta, în peisajul verde
pe care îl umpli de cuvinte şi de forţe obscure
şi de loviturile istoriei.
Vrăjitor de cuvinte, mi-ar place să fiu
mai departe
şi mai în interiorul imaginii mele,
ca în aceste păduri de legendă
unde păsările se întorc în amurg
pentru a înnopta.

ANDRÉ PERAGALLO

ARTĂ POETICĂ [16]

lui Jean L'Anselme

Pentru a fi clar şi vesel
Pentru a-l găsi când îl căutăm
Pentru a-l recunoaşte
Pentru a trăi cu impresia că-l avem
Pentru a inspira încredere
Pentru a plăcea
Pentru a-l îndrăgi
Pentru a-l reuşi
Pentru a avea un viitor
Şi pentru a vedea viaţa în roz:

Un poem trebuie întotdeauna scris
cu cerneală albastră.

ANDRÉ PARAGALLO

CUVINTELE [16]

lui Etienne Parize

Cuvinte care se duc singure în căutarea
cuiva.
Cuvinte ca nişte umbre care se joacă
cu liniştea
(cuvinte în voiaj sau cuvinte care visează).
Cuvinte bătute de vânturi, cuvinte spălate de
ploi.
Cuvinte care au douăzeci de ani şi merg
la război,
cuvinte de trăsnet, de vitraliu, de flori,
cuvinte care îmbrăţişează o fată în sat,
sunt copiii noştri, sunt micii noştri copii.
Cuvinte cu respiraţia lor, cuvinte convulsionate,
cuvinte din inimă, cuvinte de sânge, cuvinte
nerăbdătoare să trăiască.
Cuvinte angajate, cuvinte care spun,
cuvintele poemului,
cuvinte în sărbătoare, cuvinte pentru viaţă.

ANDRÉ PERAGALLO

COPILUL CAPTIV [16]

Lui Bernadette Nurit

Copilul cu trupul de orhidee,
copilul captiv caută ieşire
din colivia sângelui. Căldura
îl reţine în drum. El face
mare caz. Şi totuşi copilul
nu vede lumina decât prin
ochii mamei sale.

ANDRÉ PERAGALLO

A PICTA [16]

lui Chris Mestas

Pictează cu visele
fotografia nopţii.
Privirea lui seamănă culori.
În degete îi apare un ochi
ce devine solar,
precum un cerc de lumină sau un drum
de perpetuitate şi auroră.

ADRIENNE SAVATTE (Franţa)

*** [8]

Poezia înseamnă puţin
şi trebuie s'o ghiceşti
în spicele unui lan de grâu
sau în memoria unui trandafir.

Fiii Sfintei Fecioare pe pajişti
sau apoteoza fugitivă
a soarelui gata să apună,
poezia înseamnă puţin.

Este o lacrimă pe marginea unei gene,
o împlinire a sufletului, şi este exilul
pe extremitatea locurilor trăite.

TIJAN M. SALLAH (Gambia)

BĂTRÂNUL [1]

Bătrânule, tu te uiţi la picăturile de ploaie ce
Aduc evanghelia vieţii,
Nuca plesneşte, se deschide în palmier
Contra lentului răsărit de soare.
Tu spui că vârsta are muzica ei...
Te trezeşte la paternitate.
Tu spui că tânărul e încărcat
Cu prea mult zgomot
Şi confidenţă şi răbdări uscate.
Şi ştiu de ce.
Bătrânule, capul tău e gri
Ca cenuşa, ai ars
Prin focul vieţii,
Experimentând contururi dure
Mai mult decât porumbeii sălbatici
Din tufişul bătătorit de vânători.

Bătrânule, ai văzut zile
Arzând ca motorina până ce teama noastră
Se zvârcoleşte în mormintele lor
Acum ştiu de ce surâsul tău
E calm. Prea multe picături
Udă inima ta. Şi acuma
Te uiţi la stâlpul casei
Cald precum un ferment.

CHRISTINA FUCHS-ARTHUR (Germania/SUA)

CONEXIUNE [7]

Înăuntrul unei perle călătoream
printr'un curcubeu
spuma mării
era în părul meu
şi-mi carboniza răsuflarea.

În crepuscul ceaţa îmi devenise soră
plutind pe faţa mea
şi oferindu-mi din când în când
un sărut de dragoste.

CHRISTINA FUCHS-ARTHUR

REALITATE [7]

Lumea mea este o reflectare a unui heleşteu
unde ramuri înoată tainic în apă
unde sunetul este subteran
şi râsul ca o bolborosire
unde lumina şi umbra se joacă împreună

Lumea mea este întoarsă pe dos
dar cu ochiul mintii
eu pot uneori să văd clar
înaltul din cer

Lumea mea este o imagine, albastră şi verde
în sunet murmurat
razele soarelui strălucesc nestingherite
şi picăturile stropilor de apă
şi duşul luminii
sunt spumă şi scânteie pe pielea mea
şi descumpănesc
străinul sau trecătorul
fiindcă prea se gândeşte
că lumea lui zace sub pământ
şi încet se scufundă în adânc.

V. S. SKANDA PRASAD (India)

EXPLOZIE [7]

Plină de zâmbet
Ea mi-a dat un manifest
Şi apoi a râs!
Am implorat-o
Să nu explodeze.

V. S. SKANDA PRASAD

AŞTEPTARE [17]

Doctorul a vrut
Şi-a aşteptat
Dar pacientul
N'a mai venit

V. S. SKANDA PRASAD

REÎNTINERIRE [7]

Când frica îşi îndreaptă privirea pe furiş
Mă îmbolnăvesc, mă simt fără speranţă şi ajutor
Plăcerea vieţii o pierd
Neobosite gânduri îmi încearcă puterea
Valurile confuziei mă izbesc;
Marte, spiritul meu,
Eu sunt jos inert
Dar apoi se ridică o voce
Vorbind din străfundurile
Inimii mele;
Uşor de la neviaţă
Din nimic mă ridic
Ies afară, caut
Realitatea îmi zâmbeşte
Şi o privesc insistent
Orizonturi deschid fără sfârşit
Unde este dulcea mea stea?
Gata! O găsesc
Deasupra văzduhului
Dulce stea a SPERANŢEI
Şi-mi aflu calea
Recâştig; da, câştig
Retrăiesc iarăşi.

C. K. SHREEDHARAN (India)

PERLE DE ÎNŢELEPCINE [18]

Perle de înţelepciune cad din adâncul ocean al Dragostei,
Din enorma Perlă Stridie, Suflete Încarnate.
Tăcute gânduri adânci, acestea meditează
Şi scot perle excelente pentru folosul oamenilor.

Scopul acestui măreţ suflet este pacea lumii, fericirea;
Prin meditaţie profundă se realizează şi aduc rezultate strălucitoare...
Sree Khrishna, Budha, Christ, Mohamed Nabi şi alţii
Au fost asemenea Perle Stridii, care au dat lumii nepreţuite bijuterii.

Produs al lor, perlele de înţelepciune au fost deosebit de fermecătoare
Şi făcute spre a fi adorate de toate rasele fiinţei umane.
Dacă fără săbuinţă, ca în jocul copiilor cu pietre, sunt aruncate
Pierderea se va răsfrânge asupra întregii lumi, dar nu asupra Perlelor ori Reîncarnatilor.

SAILENDRA NARAYAN TRIPATHY (India)

INIMA POMULUI, ZÂMBET AL GÂNDACULUI ŞI OCHIUL FEMEII [7]

Când cineva plânse groaznic în întuneric
Am vrut foarte mult să-l consolez
Atunci am realizat că eram de fapt eu
Pisicile se sălbăticeau în ploaie
M'am dus la inima pomului
Pomul sângera dragoste
Sânge pe petale, asemenea ochilor de curcubeu,
Gândacii zâmbiră
Ei, în mod vizibil, erau mişcaţi de versul meu
Am uitat figura surorii tale
precum şi lunile şi anii
în afară de chipul tău, cănd te-ai căsătorit
Erau închişi
Sub cerul ud
Am dormit ca un copil sugând
aroma de la sfârcul de flori ale nopţii.

SAILENDRA NARAYAN TRIPATHY

ORBUL CÂNTA [7]

El cânta când trenul nostru se opri
Muzica din craterele ochilor săi curgea
Păsările moarte au înviat
Şi zburară spre văzduh
Soarele ne inundă sub pântecele noastre
Florile au explodat ca un astru de hârtie
El cântă
Cântecul
Ne-a spălat în alb
Cu sângele lui.

Noi deveneam nemuritori
Dumnezeu murea în extaz
El cânta mereu.

SAILENDRA NARAYAN TRIPATHY

RUG FUNERAR [19]

Şi luminile s'au stins
Când şedeam pe terasă
De cuvinte fiindu-ne frică
Departe unul de altul
Şi acolo ardea
Rugul, cu o ferocitate înceată
Mistuind tot ce mai rămăsese.

Ai gemut surd
Şi ai privit înspăimântată
Dar frumuseţea am văzut-o
Ferecată în inima
Focului. Noi am ars amândoi
Şi am ars atât de înalt pe
Rug, cu o ferocitate înceată
Mistuind tot ce mai rămăsese.

SAILENDRA NARAYAN TRIPATHY

PISICA PE ACOPERIŞUL DE TABLĂ FIERBINTE [19]

Ce ştii tu iubito
Cum eu mor aici
În nopţile ce trec fără somn
În lunile ce trec neîncetat
Stelele sclipesc toată noaptea
Precum copiii nervoşi ce nu pot dormi
Şi privesc prin cuverturile găurite
     Stropii de rouă cad precum lacrimile
     Ale cui lacrimi, iubito, poţi ghici?
     Pământul însetat le bea
Eu sângerez în negură
Şi noaptea bea picăturile
Pe o hârtie curată îţi desenez buzele
Şi beau puţin foc din rărunchii tăi
Ce este agonia? m'ai întrebat într'o zi
Acesta, iubito, este răspunsul
Sângerând până tu înmugureşti
          ca un trandafir al dragostei.

HELLE BUSACCA (Italia)

SECERIŞUL [20]

Angoasa este tot aceeaşi din timpuri
imemorabile, o casă ce n'o regăseşti
iar dacă o găseşti e ocupată de străini
o închisoare, o celulă
o fugă lungă prin subteranele
umede, ştiind că vei fi prins din nou,
o avansare printre zidurile
ciclopice din aula unui tribunal
unde nu ştii de ce
dar ştii că vei fi condamnat la moarte
o aranjare pentru a descoperi modul
evadării, însă tocmai vin să te ia
la locul execuţiei
şi te trezeşti deodată,
prietenii mei suferinzi de psihanaliză
vor zice că este un progres
de când aveam 18 ani, atunci
simţeam că îmi aţâţă focul rugului
sau ca de la o masă de tortură
eram azvârlită sus pe cer
nu mă puteau ajunge.

Atunci aveam aripi
acum nu mă arunc spre
un corp abandonat, mă învârtesc
în fiecare noapte cu meandrele sale
şi acesta e secerişul vieţii
care merge mână'n mână, tot mai îndărăt.

HELLE BUSACCA

CÂMPUL DE JOC [20]

"Sunt perturbat de prea multe lucruri"
Vittorio Sereni 26.01.83.

Jocul s'a sfârşit. Vino, du-te.
Cineva ia copilul de mână
în timp ce se află între alţii care fug
nu contează dacă într'o fundătură sau grădină
Pentru ceilalţi ca la început jocul continuă
precum apa ce acoperă
piatra care se scufundă
Vi-no, du-te.
Dar nu erai obosit în finalul
acelei lupte monotone cu ceva
care "nu se întorcea"; de aceea
trebuia să continui ca într'un amestec
Tu probabil de când avansaseşi,
ai greşit într'o anumită mişcare
uitată; tovarăşii măcar nici nu s'au sinchisit,
poate erau satisfăcuţi:
pentru asta n'au avut timp decât să se întrebe:
s'a dus? Şi s'au înrăit
mai mult ca niciodată.
Tu de atâta patimă
îţi rodeai sufletul, dar apropierea
nu era permisă în acest contest, ori te descalificai.
Şi atunci jocul s'a sfârşit.
Vino, du-te. Ceilalţi creadă ce-or crede.
Simţeam inima ta cum e asfixiată,
gâfâiala pe jumătate. Era aceasta,
care te "perturba".
La limită,
poate acum o poartă s'a deschis.

HELLE BUSACCA

CĂPĂSTRUL [20]

Istoria e o falsificare
nu ştiu a cui este istoria
şi nici despre ce
şi dedesubtul cui şi ce anume
nici chiar teama nici durerea nu-s realitatea căreia să-i
răspundă
Tu spui: "s'a făcut un om
din trecutul lui"
Dar nu este, nu există
trecutul nicăieri, nu-l atingi
şi nu-l vezi
Însa te poţi consola că solidul
şi concretul există şi au nume, carte de identitate
certificat de stare civilă şi cetăţenie, paşaport şi alte
diferite
nerealităţi care îngrădesc florile computerelor

Imaginează-ţi Polinezia necivilizată înaintea lor
şi boşimanul care zice antilopei moarte: "iartă-mă
bună vânătoare a zilei, că eu sunt antilopa şi tu
boşimanul"...
Este al Americii templul aştrilor solului pentru
Pieile Roşii
când se dăruie pe el însuşi Marelui Spirit
spus în somn.
Însă te poţi consola că dimpotrivă aici pe fişele
de taxe eşti un individ cu orice
miruire pe care nimeni altul n'o are la fel
chiar dacă spui
în registrele lor fără valoare când vei fi murind
Unde ar putea să le arunce.
De la scâncet până ce explodează căpăstrul şi-ţi taie gâtul
şi apoi se vorbeşte rău de Gestapo.

HELLE BUSACCA

PETALE [20]

Cărţile se răsfiră ca florile
cu petale puţin îngălbenite câteodată
mâine cuvintele vor fi
înregistrate pe bandă de plastic
indestructibilă, în sfârşit
cum pretinde gloria
atenţie, nu cea a poeţilor:
ci a actorilor şi a oratorilor.
Se vor îndopa
tinerii din scurgerea orgasmului lor
bătând toba cu picioarele şi mâinile înghesuiţi la stadion
şi în sfârşit gorila cu boxa mare
când se ambalează sunând din toţi rărunchii
de restul nu vor şti nici nu vor putea căuta
să-şi imagineze măcar în somn
timpul de altădată deja Prostit
deoarece cărţile se răsfoiesc ca şi trandafirii.

HELLE BUSACCA

TV
(concerte de urlători) [20]

"Urechea umană nu era făcută,
tu zici, pentru anumite frecvenţe".

Dar eu spun că se nasc adaptaţi
încă din pântecele mamei lor
aici e muzica de neînlocuit deja
spălarea creierului ce-o face televiziunea
fără să mai vorbim de revistele reproduse mecanic.
Vin sus
adăptaţi de reziduri şi petrol
plămânii la proba de bariu, restul
precum microbii şi virusurile, impurităţile lor contra pisicuţelor
şi ele adaptate.
Şi chiar mă doare
că schimbarea stelei polare n'o voi vedea.

HELLE BUSACCA

TV
(sarbătorile Barozilor de-a lungul fluviului Zambezi) [20]

Ah, odihneşte Africa neagră
fabuloasă în regale
culori şi în minunate
coloane, corpuri de un abanos cizelat
nu te prinde în delirul de a masca
în coşurile sobelor roboţii albi,
nu renega superba ta
aristocraţie de milenii
ci perpetuează tam-tam-urile tale,
şi trimite mesaje prin trunchiurile pădurilor tale,
nu-ti vinde, vai, pentru un blid
de linte, imperiul tău.

HELLE BUSACCA

TV
(redivivo anii '40) [20]

Cum s'a dus viaţa noastră,
pierdută, irosită
şi totuşi întotdeauna minunată
anii '40, '40
când era tânăr tatăl nostru
când eram noi băieţi,
şi suntem deja in optzecişicinci,
eu aici în vâltoare, tu cine ştie unde eşti.

HELLE BUSACCA

TV
(oase de dinozauri) [20]

Poate, erau numai leşuiţi
Timpul în fond e oboseală
a tuturor oaselor, a tuturor celulelor,
a tuturor atomilor,
care te încercuieşte şi te pierde în ceaţă
în praf şi în zăpadă
în bobocii iasomiilor
în paharele de aur "forsytie"
într'o altă lume unde
nu a călcat picior de om.

HELLE BUSACCA

PLÂNGERILE TV (ale primitivilor)
şi laudă avortului [20]

Dimpotrivă când voi dispărea eu
nu va plânge chiar nimeni
nu va plânge nimeni acel plâns care la un moment dat
ni se cerea pentru că eram atât de proşti
dar cândva am plâns timpul până la cenuşă
şi am gravat în piele cicatricele pe care nici un fel de
chirurgie plastică
nu le poate scoate; nu suntem făcuţi
să suportăm altora caracterul nostru
deşirat şi frustrările
şi falimentele şi frica
şi complexele de vinovăţie injectate de părinţi
şi adevăratele remuşcări
şi mişelia care dezlănţuie
fiara, nu devenim victimele
utopiilor din nenorociţii ani fizici şi voinţa
noastră de putere, semn al neputinţei, şi ce este mai rău
ademenirile noastre de a nu găsi un motiv valid
de trai şi un pretext de a umple golul,
n'ar fi suportat nimeni spectacolul
mizeriei noastre, greutatea, prăbuşirea
catastrofele mizeriei noastre
şi astfel dansaţi toţi
dansaţi toţi pe pulberea mea când voi dispărea.

HELLE BUSACCA

BARCA VISURILOR [20]

...şi atunci, pe urmă, în noapte,
am pictat barca visurilor
barca de culoarea vinului
care acostează dintr'o mare divină
la o insulă de culoarea vinului
plină de copaci cu umflături de vin
pe un râu în amurgul de culoarea vinului
şi este acolo, ne aşteaptă încă,
barca, ce nu poate fi atinsă, deşi este atât de aproape

HELLE BUSACCA

SĂRBĂTOAREA [20]

lui Alberico Sala

ce rămâne de la sărbătoare
- vezi că te aniversăm -, spune alberico,
aici pe masă în casa Annastellei
în marele vas de cristal
la milano, sunt câteva stele veştejite
şi cu muguri putrezi
care nu se mai deschid
din acei glorioşi crini de aur şi flamă
- de gladiole nici o urmă -
se pierd feţele văzute
o singură dată din întâmplare erai tu
şezând în curtea unei căsuţe
purpurie strălucitoare
între sute şi sute de lucrători
între ei şi surâzând beai încet
un vin proaspăt alb şi gândeai
la tot ce s'a dus demult
- s'a dus fără să fi avut nimic -
aşa cum ar fi nu ştiu cum
pentru alţii sărbătorile lor,
pentru mine sărbătoarea mea are un gust amar.

HELLE BUSACCA

OPRIRE LA MILANO [20]

"Da, golul şi tăcerea, da Tao -
zice Kuang-tsi - da", conştient
că totul e metamorfoză continuă
şi astfel şi contrariul său -

dar tu dacă ştiai ce-i tăcerea
înainte să te fi născut, desigur
că ai fi uitat acum
bântuită de aceste îngrozitoare
mugete de motoare, agonii urlate.

HELLE BUSACCA

MUNŢII ELBRUS ÎN TV [20]

Da, era în '54
şi coboram în salturi de pe coline
de la Fiesole la Campo-di-Marte
eu şi prietena mea, nu era drum
nici sârmă ghimpată sau bariere
numai primăvara
cu lalele de toate culorile
sute şi sute de povârnişuri
de iarbă şi de măslini.
Ezitanţi
culegeam câteva. Anul '54.

Acum la şase mii de metri
pe munţii Elbrus unde păsările
de smaragd şi zefir trec ca norii
ştiu de plumbul criminalilor
frustranţi care, în locul stabilit la orice foşnet,
pândesc caprele sălbatice la curbe
coarne ce pasc în pace
şi lalele ale curcubeului.

AMERICO IANNACONE (Italia)

SINGURI [21]

Tot mai singuri într'o societate
de solidaritate cu cel puternic.
Fiecare este singur
pe drumul infernului pavat
de bunele intenţii ale cuvintelor
şi de egoismul faptelor.
O cale strălucind de aur
captivantă şi ucigătoare...
Singuri în scepticismul rezultat
singuri în răutatea dobândită.

KATSUE KOMADA (Japonia)

O FOTOGRAFIE [1]

Aici e o fotografie
Floarea soarelui în spate, un băiat priveşte fix înainte
Hainele lui sunt decorate cu flori: ciclamene,
Hortenzii şi câţiva fluturi verzi.
Fotografia am găsit-o într'o librărie de mâna a doua
după şcoală în drum spre casă.

Rămăsese între filele unei cărţi.
Băiatul o ascunsese demult,
şi azi printr'o forţă supranaturală, m'a întâlnit.
I-am dat prima sărutare
Un băiat de acum o sută de ani... şi eu.

KEY KUNIHIRO (Japonia)

DANSÂND ÎN TIGAIA FRIGĂRII [22]

Urmăritorul şi urmăritul.
Trăgătorul şi cel împuşcat.
E în regulă.
Nu-s mort încă.
Ce-a văzut criminalul
De cealaltă parte a perdelei purpurii
De la focul pistolului.
Ce-i iadul?
A fost o continuă fugă spre eternitate.
Criminal sălbatic,
A fost eternitatea pe care-ai vrut s'o vezi
într'o clipită?
Nu poţi nega.
Creierul copilului continuă să se minuneze,
căutând extazul pur.
Nu pe o câmpie deschisă nici pe o mare deschisă.
Ci în lumea lor plină cu putoarea decăderii.
Este o societate în care egalitatea mărturisită
nu rămâne niciodată în formă infimă
Caută iubire într'o bucată de carne rară.
Caută iubire în intestinele vomitate.
Caută iubire în ţesutul alb al creierului stropit
în obrazul tău.
Caută iubire în sângele proaspăt băltind pe pardosea.
Încă nu mă predau.
Ce este acum aici: viaţa şi moarte
Numai acestea două.
Urmăritorule,
Poţi vedea viaţa pură?
Divina nebunie îşi înalţă capul.
Mă face să râd.
Asta-i foarte simplă.
Este completa egalitate.
Bucură-te de ea.
Exact ceea ce căutăm.
Lumea îl cheamă iad.
Dar tu descoperi că acesta este însuşi paradisul.
Se vede că dezlănţuita frică îl face pe criminal
să meargă şi mai departe.
N'are rost să dea înapoi acum.
Pentru mine, care n'am fost recrutat pentru

Câmpul de luptă,
Cel mai bine e că pot gusta
Extazul divin adus de mirosul
de carne proaspătă al pământului.
De cealaltă parte a palmierului,
Poţi să-i vezi ascunzându-se.
În spatele soarelui pe Plaja din Veneţia
Poţi să-i vezi ascunzându-se.
Râzând bătrânilor trădaţi întotdeauna de lume.
Fusese alegerea mea.
Fusese un dans nebunesc cum niciodată
nu mi s'a mai întâmplat.
Cel puţin,
Precum în vara lui 1986,
Eu nu-s încă bătrân,
Aşteptând acolo.
În faţa unui pistol straniu,
Comunicând o teamă care te ţine tremurând, şi de care
Sper să fiu împuşcat.
Arterele în braţul meu stâng se umflă purpuriu.
Furtună de zăpadă cu probleme.
Simt o strângere în gât. Să fie oare conştiinţa mea?
O refracţie începe de metal greu.
Criminalul se grăbeşte prin vinele nebune.
Atâta vreme cât îşi face efectul
Egalitatea există chiar paralel cu teama.
Pe câmpul de luptă al creierului,
Pe câmpul de luptă al simţurilor,
Criminalul se grăbeşte alături cu 300 kilometri
pe oră.
Este viteza.
Adevăratul ei nume este Viteza.
Criminalul, care niciodată n'a cunoscut neobrăznicia,
Mă tot fugăreşte.
Mă simt fericit.
Cu un pericol sigur de 100% minţii mele
Sunt atât de fericit încât fac pe mine.
Oh!
Asta este realitatea.
Jur,
Asta nu-i o minciună.
Continui să mă învârtesc tot mai repede.
Curând sunt înghiţit de
O pretinsă nebunie.
Nu vreau să mă trezesc din această deziluzie,
Vreau doar să rămân posedat.
Vreau doar să fiu o bucată de carne moartă

pe câmpul de luptă al sorţii.
O, doamne al vitezei,
Te rog,
Nu lăsa acest descurajat criminal să-şi vină în simţiri.
Pe măsură ce mă dezmorţesc
Capul mă doare teribil.
Detestarea de sine într'o lume de cenuşiu.
Vomitând nu-i de-ajuns să scuturi starea aceasta de pe tine.
Detestabile Los Angeles,
De ce sunt eu aici?
Pentru ce?
Iubite Los Angeles,
De ce am făcut asta
În subţiatul joc de sânge vărsat,
Singurul vis ce-l văd,
Este cel al uciderii nebuneşti unul pe altul.
Fără prea mult zgomot, un vânt uscat suflă trecutul.
Pură viaţă şi moarte
Taie prin semnele ochilor mei
umbrite lacrimi.
O, cred.
Există viaţă pură şi moarte.
Acel adevăr pe care Viteza mi l-a arătat.
Aproape sigur,
Va rămâne cu mine până la moarte.
Instinctul criminal începe.
Vă spun,
Este sfârşitul copilăriei
Care nu se sfârşeşte niciodată,
Clipirea ochilor repetându-se
Cu înmormântări şi noi naşteri.
Vinele mele sunt tot libere,
Astfel continuă să genereze iluzii imateriale
Pentru mine.
La sfârşitul copilăriei,
Instinctul criminal începe.
Zbierând.
Este strigătul venelor mele.

GOON FATT CHEE (Malaezia)

O VOCE ÎN TRECUT [1]

Nu te pot atinge, nu te pot ajunge,
Pentru tine sunt acum doar o voce în trecut:
Vorbele tale au fost gravate pe caseta
Minţii mele, te văd încă în lucrurile ce le fac,
În lacrimile ce le vărs, în visurile ce le visez.

Deseori în mijlocul lucrului
Mă opresc şi reflectez la spusele tale.
Însemnătatea lor acum s'a schimbat.
Te văd într'o lumină diferită.
Te înţeleg şi de aceea
Lacrimile-mi curg fără ruşine.

Câteodată cuvintele tale sunt pură esenţă
A înţelepciunii - înţelepciune a strămoşilor
Tu, care m'ai iubit, acum îmi porunceşti
Să las posterităţii această înţelepciune,
Hai să împărţim acest secret - o fi fost vreo voce
În trecut ale cărei nuanţe au fost înregistrate
În caseta minţii tale?

Dar mai sunt încă visuri de visat,
Iubiri de iubit, şi te voi mai întâlni
În viitorul ce se cheamă eternitate.

PRADEEP S. RANA (Nepal)

PRIVIND PRIN FEREASTRĂ [1]

Oraşul arată imflamabil, toate liniile mute
Casele şi străzile largi sunt pline
Lumini schimbătoare se revarsă pe omăt
Şi cad fulgi de nea sclipitori
Pisica gri stând pe o fereastră unde
O fată tânără s'a dezbrăcat
Bunică-sa îşi opreşte respiraţia, poate un copil
În braţele sale dă să se scoale
Ea respiră încet şi uşor
Copilul privind tăcut căderea de zăpadă de afară
Uşoare becuri pe sârmă au fost prinse
De crenguţele goale ale unui pin
Unde cândva păsări sălbatice au şezut
Un bătrân adăstând sub un copac mare
Şi un autobuz roşu oprind în faţa lui
El se uită la copilul din geam.
Poate omul e precum fiul său ce-a murit
De SIDA, chiar în noiembrie
Autobuzul coteşte încet şi dispare
El se tot uită pe unde s'a dus.

MICHÈLE DE LAPLANTE (Québec)

SEISM [23]

Vai! Aceste scârţâieli sinistre!
Obiectele răsună
Zidurile freamătă
Totul devine ruginiu

Falia se desprinde
Formată din tristeţi
Şi nenoroc
Pe care deja le credeam postume

Pământul tremură şi freamătă
O, frisoane!
Conştiinţa oferă discursuri
În faţa acestei necunoscute a geologiei.

Ehei! Să ieşim afară din haos
Şi să trăim numai accidentul trecutului,
Numai secunda singură ne este dată
În a noastră carapace de Spaţiu-Timp.

Aceste tresăriri reamintesc:
Nesănătatea materiei
Scurtimea mizeriei
Şi numele lui Dumnezeu pronunţat
                    literă cu literă.

TRISTAN TZARA (România/Franţa)

S'a vorbit mereu despre acest poet francez de origine română, care de fapt este de origine <israelită>, cum se mentionează în certificatul său de naştere (Moineşti, 16 aprilie 1896) pe numele adevărat SAMUELI ROSENSTOCH. Notiunea de "dadaism" nu poate fi detaşată de numele său.

Născută şi desfăşurată la Zürich (1915-9), ca o reacţie împotriva războiului şi avându-i ca principali fondatori pe Tristan Tzara şi Marcel Iancu, mişcarea dadaistă se mută după război la Paris (1920-3) unde se destramă, lăsând loc, şi contribuind în acelaşi timp, la formarea unui curent literar: suprarealismul, iniţiat de prietenul şi rivalul de mai târziu André Breton.

Dar Tristan Tzara îşi continuă producţia poetică, dealtminteri restrânsă, încadrându-se tendinţelor literare ulterioare şi scriind "de très beaux poèmes surréalistes" - cum îmi mărturisea Philippe Arnaud, profesor de poetică la Université de Fès (Maroc), pe vremea când predam matematică la Lycée Sidi El Hassan Lyoussi din Sefrou.

Din păcate, majoritatea criticilor au neglijat opera sa suprarealistă în favoarea celei dintâi, care l-a consacrat pentru universalitate.

În afara "Primelor poeme", scrise în adolescenţă pe româneşte, adunate şi publicate de Saşa Pană la editura "Unu" din Bucureşti, opera sa se întinde în spaţiul francofon - încă netradusă în limba română.

De aceea vă prezentăm în traducere câteva dintre poemele sale postdadaiste (1924 - 1963):

TRISTAN TZARA

PE UN RID AL SOARELUI [8]

Înecaţi voi dimineţilor setea muşchii şi fructele
în licoarea crudă şi secretă
funinginea ţesută în lingouri de aur
acoperă noaptea sfâşiată de motive mărunte

la orizontul renăscut
o draperie de apă curgătoare largă vioaie
scârţâie un mic coeficient particular
al amorului meu
în poarta adesea luminată

hărţuită de dorinţe ascunse
plângătoare grăbită palpitantă
te desfrunzeşti în prospecte de acorduri private
nestatornicia apei alunecă pe corpul tău cu soarele
prin miracolul crăpat se întrevede masca
niciodată clară niciodată nouă
tu mergi viaţa este cea care face biela să meargă
şi iată de ce ochii se răsucesc în de ce-ul lor

avantajul sângelui este strigătul vaporului
un evantai de flăcări pe vulcan tu ştii
că venele mormântului
au condus atâtea cântece de ardoare
la evadare
lumea
o şapcă cu flori
lumea
un inel făcut pentru o floare
o floare floare pentru buchetul de flori flori
o tabacheră umplută cu flori
o mică locomotivă cu ochi de flori
o pereche de mânuşi pentru flori
din piele de flori ca florile noastre flori flori de flori
şi un ou

TRISTAN TZARA

SUPRAFAŢĂ BOALĂ [8]

El zice cântecul chiciurei infernal gâtul său este înţepenit
coada sa este o floare din fibre de fier
părul său este un resort capul său roză turtită
la el totul este oxidat el goneşte pe o linie
dacă eu sunt nebun domnule crizantemă inima mea
este un vechi jurnal saturat
nu mă privi prea mult luminile tale vor deveni fibre de fier
ca şi scheletul copilului tău
arborele n'are decât o singură frunză
arborele n'are decât o singură frunză
eu ascult paşii nebunului roagă-te priveşte
calul verde atletul
nepăsător şi saltul sfântului în cristal
metal al variaţiilor de-a lungul urechilor elefanţilor
prin care varsă curcubeu de sulf şi flori lunulare
tu curgi în mine multicoloră
venele în câteva pietre
scânteile care se deschid în pietre
frumosul sângerează
glod oaie
glob
moartea înnegreşte unghiile
mâinile tale luciferice mângâie lupoaicele şi florile
ochiul tău coace: coboară păianjenul de cupru
aşteaptă în inimă eu am nişte pete atât de frumoase
la marginile cicatricelor ca rochiile tinerelor fete
în curcubeu de cenuşă
culorile umede hoinăresc
bete

TRISTAN TZARA

MAREA BALADĂ
A OBSCURITĂŢII MELE DOI [8]

priveşte părul meu a crescut
resorturile creierului sunt guşteri galbeni care se lichefiază
câteodată
spânzuratul
deschizătură
arbore
soldatul
în regiuni mlăştinoase unde păsările se lipesc în linişte
cavaler astral
tapiţerii faine
acid care nu arde precum panterele în cuşti
jetul de apă scapă şi urcă
spre alte culori
cutremure
suferinţă fiica mea a nimicului albastru şi îndepărtat
capul meu este gol ca un dulap de hotel
spune-mi încet peştii umililor tremură şi se sparg
când vrei să pleci
nisipul
permis-de-trecere
dorinţă
şi podul rupe în al treilea rând rezistenţa
spaţiul
poliţişti
împăratul
greu
nisip
ce mobilă ce lampă să inventez pentru sufletul tău
septembrie de hârtie gaz
în imprimerie
eu te iubesc lămâile care se umflă pe gheaţă ne separă
            mama mea venele mele de-a lungul seniorului
mama mea mama mea tu aştepţi în zăpadă zgribulită
                                      electricitat
fabulos
disciplină
frunzele se adună în construcţii de aripi ne liniştesc
pe o insulă şi urcă precum ordinul arhanghelilor
foc alb

LÉOPOLD SÉDAR SENGHOR (Senegal/Franţa)

NOAPTEA PERPENDICULARĂ [1]

Femeie!

Lasă mângâierea mâinilor tale
Să se odihnească pe frunte-mi
Mâinile tale
Mătăsoase şi aurite

Lungi palmieri
Se odihnesc la sânul vânturilor
Nici o mişcare
Nici o legănare.

Tăcerea ritmică
Tulbură fiinţa noastră
Ascultaţi
Ascultaţi silabisirea ei
Neagră şi alburie

Ascultaţi bătăile
Pulsurilor negre ale Africii,
Vârtejuri adânci
Ale pierduţilor hamleţi
Negri şi muţi

Femeie!

Aprinde lampa
Clară şi strălucitoare
Pune copiii în pat
Vorbind şi vorbind
De străbunii Elissei.

Ca şi noi, exilaţi,
Ei n'au murit,
Lasă râul lor seminal
Să se piardă în nisip.

Vreau să te ascult
În acest bordei
Pentru umbre vizitatoare
Ale graţioaselor suflete
Capul meu pe sânii tăi
Strălucitori

Ca o minge de kus-kus
Arzând în focul de afară.
Lasă-mă să respir
Parfumul morţilor noştri,
Să meditez să meditez
Şi să cânt
Vocea lor vie
Încă o dată încă o dată
Să învăţ.

Să învăţ a trăi
Înainte de a mă scufunda,
Mai adânc, mai adânc
Decât săritorul de la trambulină
În somnul întunecat şi profund.

JUAN MONTERO LOBO "VISNÚ"* (Spania)

VISNUSIANISMUL [24]

I

Deziluzia se adânceşte în sufletul meu
Inaccesibile piscuri traversând riscante roci
Păianjeni ţes pânza
Zile monotone de rutină exacerbată
Şi tinerii fug repede de copilăria lor
Ce le scapă din mâini aşa precum caii
În galopul lor ar scăpa din frâie.
Dragostea zboară către alte orizonturi
Spiritul macerat merge ici şi colo
Vagabondând pe străzi înguste
Printre catedrale romane, gotice şi arabice,
Plimbându-se prin prăvălii de amintiri
cu turismul distractiv şi obosit
În timp ce laptele dragostei
Sperma vâscoasă curge în avalanşe.

---

* De la "porecla" autorului <Visnú>.
Vishnu este şi divinitate indiană: marele stăpân al zeilor

(n.t.).

JUAN MONTERO LOBO "VISNU"

II [24]

În vârfurile furtunoase ale orizontului pierdut
Iubita spionează trecutul îndepărtat
Văzu pe stăpânul posesor, acum nomad.
Domnul inimii şi corpului ei
Visează cu dama lui prostituată
La valurile mării şi pe lună plină
În noaptea verii tragice
Când se înalţă sufletul său de diavol.

În eul său filosofic se întreba:
Cine sunt eu? De ce m'am născut?
Poate vântul mi-a împrăştiat sămânţa
pe roşiile câmpii castelane
poate vântul nordestic îmi îngheaţă corpul.

Poate sărutul dragostei a avut
întâlniri atavice noctambule,
În nopţi de tristeţi tulburoase.

III [24]

Poate că spiritul emoţionat m'a înnebunit
Conducându-mi neuronii cerebrali ai Eu-lui meu.
Acel clopot bocitor
s'a legat de sufletul meu însetat
pe întunericuri oculte, în ploi torenţiale
Marte în sine a murit
din OLIMPUL sacru zeii au protestat.

Ochii iubitei sale m'au trădat
eteruri şi poeme pastorale, sentimente
în nopţi de sinistră singurătate
s'a desfirat părul său
s'a dus în mare, să-şi caute iubitul
şi scoicile marine
i-au dat înapoi ecoul clar
al bărcii celeste a iubitului
în haosul ce se înalţă.

JUAN MONTERO LOBO "VISNU"

CRED ÎN POPOR... [24]

I

Cred în poporul ce-şi caută libertatea
Cred în oamenii eliberaţi de rău
Cred în poporul care nu se lasă înrobit
şi care caută dragostea, pacea şi speranţa...
Cred în omul bun,
detest criminalul sângeros
Cred în lupta muncitorului
pentru obţinerea unui salariu demn,
o bunăstare
Cred în poporul care luptă împotriva tiraniei
Care se manifestă în mod pacific
Care îndepărtează dictaturile
numai prin cuvântul şi libertatea sa.
Cred în lumea modestă a câmpului
Cred în omul modern al oraşului
Cred în pruncul care se naşte
şi în bătrânul care moare.

JUAN MONTERO LOBO "VISNU"

II [24]

Cred că pământul nu se va distruge
Cred că nu trebuie să fim superstiţioşi
Nici să ne fie milă, trebuie să luptăm
Pentru ca întotdeauna pre Pământ
să fie pace, libertate şi Justiţie.
Cred că omul nu va produce
un genocid universal,
Cred că minţile înfierbântate
şi dezechilibrate se vor linişti.
Cred în democraţie fără libertinaj
ca o formulă esenţială,
Cred într'o Monarhie Constituţională,
Cred în simbolurile unei Naţiuni
Cred într'o ţară întreagă,
În tot ce se mişcă şi vieţuieşte
Cred că va trece criza de identitate umană.
Cred în popor, Stâlpul Fundamental al Umanităţii.

JUAN MONTERO LOBO "VISNU"

ESTE ORA... [24]

(I)

Este ora păcii în lume
de extrădare a rachetelor, a arsenalelor nucleare
de a evita "Războiul galaxiilor"
de a opri măcelul mondial,
Este ora pruncului ce se naşte,
Este ora adolescentului care iubeşte,
care declară dragoste curată iubitei sale.
Este ora maturităţii omului
Pentru a schimba schemele umane
şi ca utopiile să devină realităţi
pentru ca pacea, Dragostea şi libertatea
să fie steagul întregii Umanităţi.
Este ora de a se schimba fiecare în parte,
de a respecta crezurile, ideile, religiile şi celelalte,
este ora de a convieţui în societate
cu norme, cu legi
cu un Rege Suveran, cu o Constituţie.

JUAN MONTERO LOBO "VISNU"

(II) [24]

Este ora de a soluţiona problemele sociale
de a eradica foametea de pe Pământ
Ca egalitatea mondială să devină o realitate
de bunuri, materii, idei... de libertate.
Este ora când fiecare trebuie să fie răspunzător
şi să colaboreze cu societatea
de a lansa mesage pacifiste
de a se întoarce la Natură, la viaţă...

Este ora de a evita delicvenţa socială,
purtările, sechestrările, omuciderile...
cu o umanitate umană... este ora
liderului pacifist de a trimite mesage
Este ora de a cânta pacea, liniştea,
siguranţa, Dragostea, fericirea.
Este ora de a trezi Umanitatea
şi a schimba lumea în realitate...

JUAN MONTERO LOBO "VISNU"

MONOLOGURI DE PRIMĂVARĂ [24]

(I)

Câmpiile castelane iradiază lumină celestă
Rândunelele reapar cu brio
Primăvara fantezistă ne învăluie în mirosuri magice
cu adieri dinăuntrul pământului
câmpia toată este verde.
Crinii-s parfumaţi
Sunt îmbătat de ambianţa naturii
Unde observ uneori strălucitul cântec al păsărelelor.
Este hrana transcendentă
care merge dincolo de sufletul meu
este senzaţia încântătoare a Naturii
este lanţul de munţi cu mantia sa albă
în primăvara ploioasă a lui optzecişipatru.

JUAN MONTERO LOBO "VISNU"

CINE SUNT EU? [24]

Da, cine sunt eu? În cazul că sunt un om,
De ce sunt om şi nu animal raţional?
Cine mi-a dat viaţă pământeană?
A fost mama mea ori Fiinţa Superioară
Care locuieşte într'o galaxie interstelară.
În cazul că aş fi Poetul Dragostei,
al Naturii, al Speranţei,
al Păcii, al Libertăţii...
Cine mă influenţează?
Care fiinţă îmi dăruie inspiraţia poetică?
În cazul că nu aş fi doar materie
Şi sufletul mă incită să mor
să îndepărtez plăcerile mondene
în cazul că cineva mă aşteaptă...
într'o mai îndepărtată şi ireală utopie.

EILEEN SIRIWARDHANA (Sri Lanka)

MOARTEA ÎN VIAŢĂ [1]

O păsărică a zburat în cameră
printr'o fereastră deschisă
Zornăind încoace şi încolo
Căutând pe unde să scape,
Şi părea speriată, ca într'o cuşcă.
El a scrâşnit printre dinţi a patra înjurătură
A ridicat mantaua grea sub care dormea
Şi-a aruncat-o asupra păsăricii.

Ea a fugit afară din cameră
Îngrozită.

Păsărica ar fi fost făcută bucăţi
Intestinele ei, penele, ochişorii
Ar fi murdărit pardoseala
Pardoseala lui, oglinda lui.

El nu poate tolera intruşi
nu poate suferi murdăria
Nu - nici măcar un minut
Revenirea imediată la normal
Normalul său.

Acum puteţi să vă imaginaţi cum un prunc
A supravieţuit între mii de morţi
Şi cum ea a sucombat de milioane de ori
Înăuntrul vilei sale strălucitoare.

VICTORIA ROTOLO DOLYNIUK (USA)

CEA MAI STRĂLUCITOARE STEA [25]

Te doresc
     oriunde-ai fi
     privind pe cer în fiecare noapte
şi găsind cea mai strălucitoare stea
     şi să ştii
că eu am gândit-o acolo pentru tine
     să-i vezi frumuseţea
şi eu
     voi privi acelaşi cer
     şi voi zâmbi... tocmai ştiind
     că şi tu
     poate ai zâmbit

VICTORIA ROTOLO DOLYNIUC

ORICUM, PRIETENUL MEU [26]

Oricum,
departarea care a fost între noi
nu mai contează
când suntem împreună,
şi nici anii ce ne-au separat
nu mai contează

Oricum,
noi găsim un teren comun
chiar dacă vieţile noastre
au crescut în direcţii opuse

Oricum,
noi realizăm o comuniune
reală, căci, prietenul meu,
te ador, şi îţi mulţumesc
cu toată fiinţa mea

DENNIS KANN (USA)

PÂNZA DE PĂIANJEN [7]

Societatea victimizează
individul
Societatea ucide
individul
Muscă în pânza de păianjen
Cenuşăreasă -
Rolul meu de bărbat alb
în această "Familie neagră"

SCURTĂ ISTORIE A EVOLUŢIEI [7]

1. Clisă
2. Maimuţă
3. Astronaut
4. Extincţie

ROSEMARY CHALLONER WILKINSON (SUA)

PASĂREA PHOENIX PENTRU PACE [27]

Este o minune să trăieşti azi -
Bine-ai venit tehnologie! Ne-ai dat
O nouă speranţă pentru pace.

Răspândeşte noile, glorioasele raze
Tuturor oamenilor de pe faţa pământului,
Pentru o nouă viaţă şi fericire.

Neamul omenesc este în mişcare, spiritele
Fiecărei naţiuni ridicându-se din cenuşă
Să lucreze pentru pace pe planetă.

ROSEMARY CHALLONER WILKINSON

EXCITANTA VIAŢĂ DE TRĂIT [7]

Doamne! ce excitante
timpuri - acestea
în care trăim

Naţiuni se ridică
să-şi ocupe în mod egal locul
între noi.

Fiecare să lucreze cu mare eficienţă
în muncă
obţinând roadele vieţii

Rupându-şi lanţurile
naţiunile ating marele spirit
de armonie, dreptate şi justiţie.

Universul vede libertatea trecând
înalta evoluţie conştiincioasă
şi conducând înfloritor către secolul 21.

ROSEMARY CHALLONER WILKINSON

ÎN VECHEA ROMĂ [7]

O pasăre cânta
la geamul meu afară
Să mă trezească în zori

Şi eu leneveam
În această fericire
aici, în vechea Romă.

Voi merge
pe unde a mers Petru
şi pe unde a vorbit Pavel

Şi în chinuri au suferit?
A fost numai ieri
Şi retrăiesc acestor întâmplări.

MONTRI UMAVIJANI (Thailanda)

DANS COSMIC [1]

Religia s'a născut
din dansul în care te mişti
în cerc fără să-l rupi
fără să'l treci.
La fel şi istoria.

DANSUL BUDIST [1]

Am avut o emoţie
dansând din corp, narând la fel!
şi ispitele date lui Buda
Venindu-ne înapoi.

IUBIREA [1]

Iubirea mea niciodată nu se va împlini
din melodia vieţii
care începe când dansul s'a sfârşit.

UN TESTAMENT [1]

Eu de asemeni trebuie să trec
prin Punctul Tăcerii
unde toate timpurile sfârşesc
şi dansul odihneşte veşnic
în bronz şi pietre.

JOSÉ RÍOS (Uruguay)

MĂSCĂRICIUL [28]

Banchetul decurge în toată splendoarea sa
Zgomotos se ciocnesc cupele de cristal ale mai-marilor zilei
Domnul şi ale sale curtezane îs doritori de noi plăceri
în urgia lor.
Pentru distracţia comesenilor
De îndată apare măscăriciul...
Vocile festivilor amuţesc
să asculte monologul...
ce-l desfăşoară dizertantul.
Gesticulează şi vorbeşte cu elocvenţă
Pe teme ce-i incumbă domeniul său
filozofează, moralizează, pactizează,
politizează, ironizează şi gastronomizează.
Este intelectualul care flatează
vanitatea bogaţilor.
Bufon a cărui retorică sofisticată
justifică abuzurile dragostei
Dar dezgustul încreţeşte fruntea
domnului, care - parcă încheind farsa -
adună de pe masă unele frimituri
din faţa podiumului.

JOSÉ RÍOS (Uruguay)

NOU SUFLET [28]

Ce se pierde în uitare
adun totul în drumul meu...!
Am lăsat trecutul în locul rămas,
şi nu mai pot spera nimic
de la ziua de ieri...!

Urme de amintiri goale
sunt în vechea mea valiză.
Acum este ora de a construi,
o nouă fervoare de a exista.
Departe sunt cele trăite...!

Fericit este omul care se trezeşte
în fiecare dimineaţă cu un nou suflet...!

A L T E   T R A D U C E R I

TERESINKA PEREIRA (Brésil/É.U.)

1992 - 1993
CETTE JOURNÉE [29]

Nous devons capituler
devant l'Ange de la Paix!

Notre Monde est tellement bon
comme le vin vieux dans une tasse d'or.
Qu'on le maîtrise mieux!

De la distance
l'Ange de la Paix
nous envoie des messages
avec des sons de cloches
qui nous amènent tous
dans le même rêve

De la hauteur des plus
anciennes étoiles, nous faîtons
cette journée et nous rappellons
qu'en dépit de n'importe quoi
la Paix est encore possible.

OCTAVIAN GOGA (Romania) [30]

Our ancestors never die
They still fight their war with us.
Their bones are long gone, dust,
But their fight with us not over
This ancient hate is spread
From father to father, from mother to mother.
And now from beyond the grave
They still call us to one more judgment.

A D D E N D A

[1] Traducere din engleză, din antologia lirică "World Poetry", editor Krishna Srinivas, Madras, India, 1995.

[2] Traducere din franceză, din volumul "La Violence et David", de Raymond Bettonville.

[3] Traducere din portugheză, din volumul de poeme haiku "Natural, Afetivo, Fragil", de Alcides Buss, Florianopolis, 1992.

[4] Traducere din portugheză de Teresinka Pereira şi Florentin Smarandache, iunie - iulie, 1993, din volumul "Kaleidoscope", de Maria do Carmo Gaspar de Oliveira.

[5] Traducere din portugheză de Teresinka Pereira şi Florentin Smarandache, iunie - iulie, 1993, din antologia "A Hora da Graca", de Elizabeth Renno, Academicas da AFAMIL, Coordonatoare Livia Paulini, Belo Horizonte, 1991.

[6] Traducere din engleză;
publicată în revista "Meridian", Editor Marian Barbu, Craiova, 1992.

[7] Traducere din engleză.

[8] Traducere din franceză.

[9] Adaptare din franceză, din volumul "Poèmes/de/ Paris/et/d'Ailleurs", de Pierre Calderon, Ed. L'Alcyon, Istambul, 1990.

[10] Adaptare din franceză, din volumul de versuri "2001 - La Poésie!", de Jacqueline Delpy, Ed. Pinson, Les Sables-d'Olonne, 1991.

[11] Adaptare din franceză.

[12] Traducere din franceză, din volumul "Souvenirs d'un temps d'oubli", de Pierre Günst-Horn, ilustraţii de Éliane Giroud, Éditions Arcam, Paris, pp. 155, 149, 147, 1991.

[13] Traducere din engleză, din placheta "Fingers of light for gloomy ways", de Claude LeRoy, Inter-Noréal, Caen, Franţa, pp. 4-5, 1989, poemul "Single confidence";
publicată în antologia de autor tradus în diverse limbi "Poèmes" de Claude LeRoy, Inter-Noréal, Caen, Franţa, pp. 12, 17, 1992.

[14] Adaptare din franceză, din revista "Noréal", Editor Claude LeRoy, Caen, Nr. 81, p. 7, februarie 1991.

[15] Traducere din franceză, din volumul "Marjan Circus", de MARJAN, 1978;
publicată în foaia volantă "Le Bouc des Deux-Sèvres", Editor Marjan, Niort, Franţa, Nr. 196, iulie 1990.

[16] Traducere din franceză, din placheta "Poèmes", de André Peragallo şi Teresinka Pereira, prezentaţi de Jean-Paul Mestas, Étienne Parize, Froissy, Franţa, mai 1989.

[17] Traducere din engleză, din volumul de poeme "Moving Horizon", de V. S. Skanda Prasad, Mangalore, India, 1991.

[18] Traducere din engleză, din volumul "Pearls of Wisdom", de C. K. Shreedharan, p. 1, 1991.

[19] Traducere din engleză, din volumul "I am Phallic God and other poems", de Sailendra Narayan Tripathy, Poesie Publications Anant Nagar, Berhampur, Orissa, India, 1989;
publicată în revista "Meridian", Editor Marian Barbu, Craiova, 1992.

[20] Traducere din italiană, din volumul "Il libro del risucchio (1980 - 1990)", de Helle Busacca, prefaţă de Alberico Sala, Bologna - Ferrara - Milano, 1990.

[21] Traducere după versiunea franceză a lui Paul Courget.

[22] Traducere din engleză, din volumul "Poet and Killer", de Key Kunihiro, Alix & Book House Boys, Tokyo, 1993.

[23] Traducere din franceză, din placheta "Poèmes à deux temps", de Michèle de Laplante, Éditions de la Tombée, Montréal, p.3, 1991.

[24] Traducere din spaniolă, din volumul "Visnusianismo", de Juan Montero Lobo <Visnú>, Editura Cardeñosa, Vigo, Spania, 1990.

[25] Traducere din engleză, din volumul "Great American Poetry Anthology", Editor John Campbell, World of Poetry Press, p. 485, 1988.

[26] Traducere din engleză, din antologia de poeţi americani "New Voices", p. 175, 1985.

[27] Traducere din engleză, din volumul "New Seed", de Rosemary Challoner Wilkinson, Pul-Star Publishing Co., SUA, 1990.

[28] Traducere din spaniolă, din volumul "Mangrullos/cuadernillo poetico", de José Ríos, Edito: Hoja Literaria <Mi Articulo>, 1989.

[29] Traducere din engleză în franceză.

[30] Adaptare din română în engleză.

C u p r i n s

P O E M E   T R A D U S E   D I N   A L T E   L I M B I
Î N   R O M Â N E Ş T E

Visnusianismul (III)
Cred în popor (I)
Cred în popor (II)
Este ora... (I)
Este ora... (II)
Monologuri de primăvară (I)
Cine sunt eu?

Eileen Siriwardhana (Sri Lanka)
Moartea în viaţă

Victoria Rotolo Dolyniuk (SUA)
Cea mai frumoasa stea
Oricum, prietenul meu

Dennis Kann (SUA)
Pânză de păianjen
Scurtă istorie a evoluţiei

Rosemary Challoner Wilkinson (SUA)
Pasărea Phoenix pentru pace
Excitanta viată de trăit
În vechea Romă

Montri Umavijani (Thailanda)
Dans cosmic
Dans budist
Iubirea
Un testament

José Ríos (Uruguay)
Măscăriciul
Nou suflet

A L T E   T R A D U C E R I

Teresinka Pereira (Brazilia/SUA)
1992-1993 / Cette journée

Octavian Goga (România)
Our ancestors never die